

BARRIKAKO UDAL FUNTSAREN ISAD

Identifikazio-arloa

Erreferentziako kodea	ES 48020 AHFB/BFHA U48014
Titulua	Barrikako Udal Agiritegia
Data(k)	1739 – 1940
Deskribapen maila	Funtsa
Deskribapen-unitatearen bolumena eta euskarria	<ul style="list-style-type: none"> – Metro linealak: 15,78 m/l – Kaxak: 131 – Liburuak: 15 – Espediente-kopurua: 2.685 Papera.

Testuinguru arloa

Ekoizlearen izena	Barrikako Udala
Instituzio historia	<p>Barrika Bizkaiko Uribekosta – Mungialde eskualdean dago, Getxoko barruti judizialaren barruan.</p> <p>Barrikako elizateak Bizkaiko Jaurerriko Batzar Nagusietako berrogeita batgarren eserlekua hartu zuen.</p> <p>Erdi Paleolitoan Kurtziako asentuan giza jarduera egon zela egiaztatu da. Sopela eta Getxo udalerriei dagokie. Estalperik gabeko industria litikoko tailerra da, eta silexeko tresnak atera eta zizelkatzen dituzte.</p> <p>Ollagortako aztarnategiak ere daude eta industria neolitikoa dute; horrez gain, Muriota dago, industria kalkolitikoarekin, bai eta Aranbaltza ere. Toki horietan jendea egon izan zen duela 90.000 urtetik duela 42.000 urtera arte.</p> <p>Bizkaiko gainerako Lur Laua bezala, Barrika elizate bihurtu zen Erdi Aroko instituzionalizazio prozesuan. Egiaztatu denez, XI. mendetik dago parrokia-eliza, Santa Mariari eskainia, baina kontserbatzen diren aztarna zaharrenak XII. mendekoak dira, estilo erromanikokoak. Tenplua birmoldatu egin da denboraren poderioz, eta XVII. eta XVIII. mendeetan egindako lanen aztarnak kontserbatzen ditu.</p>

Instituzio historia	<p>Lur Lauko gainerako tokiek eta hiribilduek bezala, Behe Erdi Aroan zehar Bizkaiko lurralde osoan zehar gertatu ziren bandokideen arteko borrokak jasan zituen, bai eta ondorengo gatazka armatuak ere.</p> <p>Lurraldea mendeetan zehar egon zen murgilduta gatazka armatu horietan, bereziki XIX. mendeko gerra karlisten eta XX. mendeko Gerra Zibilaren eraginez.</p> <p>Azken gerra-gertaera horren aztarnaren berri jaso da Burdin Hesia deiturikoaren defentsen eta baterien bidez.</p> <p>Udalerriaren ekonomiaren oinarria landa, nekazaritza eta abeltzaintza izan dira beti, hots, baserriak. XIX. mende inguruan mahatsondoaren presentzia eta txakolinaren ekoizpena egiaztatu ziren. Errota batzuk zituen.</p> <p>Kostaldeko udalerrria denez, arrantza-jarduera ere garrantzitsua izan zen, nahiz eta bertako ekonomiaren ardatz nagusia ez izan, beste baliabide-iturri bat baizik.</p> <p>Kabotaje-arrantzan eta balea-arrantzan aritzen zen Kantauri itsasoan. Marinelak Plentziako San Pedro Marinelen Kofradian sartu ziren.</p> <p>1870 inguruan, azken gerra karlistaren eta krisi ekonomikoaren kalteak saihesteko, bertako biztanle batzuek emigratzea erabaki zuten, batez ere Kubara eta beste errepublika amerikar batzuetara. Batzuk XIX. mendearen amaieran eta XX. mendearen hasieran itzuli ziren, eta kapitalaren zati bat etxe handiak eraikitzeko inbertitu zuten.</p> <p>Azken bi da udalerrriak etengabe galdu zituen biztanleak; horiek, batez ere, Bilbo Handiaren ingurune industrializatura joan ziren. Hala ere, XX. mendeko 80ko hamarkadaren amaieratik Barrika turismo-helmuga eta bizitegi-gune bihurtu zen, eta horrek inbertitzea eta beheranzko joera etetea ekarri zuen.</p>
Artxibo historia	<p>Barrikako elizateko dokumentazioa udal agiritegian gordeta egon da 1993an Bizkaiko Foru Artxibo Historikora eraman zuten arte. Batez ere 1940 baino lehenagoko dokumentazio historikoa lekualdatu zen, eta gainerako dokumentazioa udal agiritegian dago.</p>

<p>Artxibo historia</p>	<p>Bizkaiko Foru Aldundiko Ondare Historikoaren Zerbitzuak dokumentazioa lekualdatu aurretik egindako txostenaren arabera, artxiboa udaletxeko beheko solairuan zegoen.</p> <p>Dokumentazioaren serie guztiak ondo kontserbatuta eta osorik zeuden. Kaxetan ondo gordeta zegoen. 1900. urtearen aurreko zatia Serapio Mugicaren sailkapen-taularen bidez deskribatu zen. Gainerako dokumentazioan ez zegoen inolako sailkapenik.</p> <p>Dokumentazioaren zati bat kutxetan jarrita zegoen, aldeztatik ordenatu gabe, baina kanpoaldean edukiaren zerrenda bat zegoen.</p> <p>Artxiboari eragiten zion udaletxerako proiektatzen ziren eraberritze partzialen prozesuaren ondorioz, Udalak erabaki zuen dokumentazio guztia, historikoa zein administratiboa, BFAHra eramatea obrak amaitu arte.</p>
<p>Sarrera modua</p>	<p>BFAHn utzitako dokumentazioa 1993ko martxoaren 15ean sartu zen, Bizkaiko Foru Aldundiak eta Barrikako Udalak urte horretako martxoaren 26an sinatuko zuten lankidetzaren hitzarmena betetzeko.</p>

Eduki eta egitura arloa

<p>Irismena eta edukia</p>	<p>Barrikako elizateak eta Udalak 1739 eta 1940 bitartean sortutako dokumentazio historikoa.</p> <p>Gainera, bi kaxa daude Udal Epaitegiko 67 dokumentarekin, 1840 eta 1964 arteko datekin.</p>
<p>Balorazioa, hautaketa eta ezabaketa</p>	<p>Kontserbazio iraunkorreko dokumentazioa.</p>
<p>Sarrera berriak</p>	<p>Beste hitzarmen bat sinatuz gero, sarrera berriak egon daitezke.</p>
<p>Erakundea</p>	<p>Dokumentazioa Udal Artxibozainen Lantaldearen sailkapen-koadroaren bidez antolatu da, serie batzuekin handituta.</p> <p>Koadroa BFAHn dauden udalerririk guztietarako erabiltzen da, eta, beraz, baliteke udalerririk horretan sortutako dokumentazioaren artean serie batzuk ez islatzea.</p> <p>Gobernuaren, Idazkaritzaren eta Udal Administrazioaren eta Ogasunaren jarduerak hartzen ditu, honela:</p>

Erakundea	<ul style="list-style-type: none"> – Gobernua: 188 dokumentu 1775 eta 1939 bitartekoak. – Idazkaritza: 1126 dokumentu 1739 eta 1940 bitartekoak. – Ogasuna: 1284 dokumentu 1779 eta 1940 bitartekoak.
-----------	--

Sartzeko eta erabiltzeko baldintzen arloa

Sartzeko baldintzak	Sarrera askea. Salbuespenetarako, ikus Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoaren ISAD.
Erreproduktzio baldintzak	Erreproduktzio askea. Salbuespenetarako, ikus Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoaren ISAD.
Dokumentuen hizkuntza/idazkera	Gaztelania.
Ezaugarri fisikoak eta baldintza teknikoak	Kontserbazio-egoera, oro har, ona da.
Deskribapen tresnak	<p>Dokumentazio guztia katalogatuta dago, eta Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoko Udal Atalak erabiltzen dituen deskribapen-tresnen bidez eskura daiteke:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Sailkapen-koadroa. b. ARWE datu-basea, artxiboari buruzko katalogazioa kudeatzeko. Hainbat sarbide-puntu eta onomastika, toponimia eta gaikako indize ditu. c. ARIT datu-basea, kanpo-kontsultarako, aurrekoaren informazio eta sarbide berarekin.

Lotutako dokumentazio arloa

Jatorrizko dokumenturik ote dagoen eta horien kokalekua	Dokumentazio guztia originala da.
Kopiarik ote dagoen eta horien kokalekua	<p>Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoa gordetzen duen dokumentazioaren zati bat digitalizatzen eta Interneten erabiltzaileen eskura jartzen ari da. Sarbidea ARITen datu-basearen bidez ere egiten da.</p> <p>Akta-liburuak, 1830 baino lehenagoko dokumentazioa, 1900 baino lehenagoko dokumentazioa (planoak barne), eta 1910 baino lehenagoko biztanleen erroldak digitalizatu dira.</p>
Lotutako deskribapen unitatea	<p>Barrikako Udalarekin zerikusia duten dokumentu-iturriak daude BFAHren atal guztietan, batez ere administrazio sailean eta sail judizialean.</p> <p>Udalak 1941etik gaur egun arte sortutako dokumentazioa udaletxean gordetzen da.</p>

Argitalpenei buruzko oharra	Malmierca González, Aníbal (1997). Barrika eta Sopelana: Azterlan historiko - artistikoa. Bizkaiko herrien monografiak. Bizkaiko Foru Aldundia. Bilbo.
-----------------------------	--

Oharren arloa

Oharrak	Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoko Udal Atalak artxibo historikoaren funtzioa betetzen du funtsak gordailutu dituzten udalerrientzat.
---------	--

Kontrol arloa

Artxibozainaren oharra	Actuaciones Culturales Estrategicas 4 SL enpresak Bizkaiko Agiritegi Historikoko udal-atalerako egindako deskribapena, bertako teknikariak gainbegiratuta.
Arauak edo erregelak	General International Standard Archival Description, Second Edition, ISAD (G) (Agirien Deskribapenerako Nazioarteko Arau Orokorra). Deskribapen Agirien Batzordeak hartutakoa Agirien Nazioarteko Kontseiluan, Stockholmen (Suedia), 1999ko irailaren 19-22an. Madril. 2000.
Deskribapenaren data	20/01/2020